

VANRØKT

Landið eigur ábyrgdina

Í 2009 góðkendi Almannamálaráðið nýggjar viðtøkur fyri røktarheimið á Sýnini, sum greitt siga, at landskassin skal gjalda alt viðlíkahald av bygninginum. Táverandi landsstýriskvinna er í dag borgarstjóri í Vága Kommunu, sum eftirlýsir pengar til viðlíkahald

Jón Brian Hvidtfeldt

Søgan um røktarheimið á Sýnini var av fyrstantíð ein sólskinssøga um eitt byggjari, sum skuldi hýsa teimum gomlu og veiku í Vágum. Heimið varð bygt í 1970 til 1972, og kostaði tá avtornaði góðar 7,9 milliónir krónur. Sambært byggjroknaskapinum rindaði Folkepensionsfonden góðar sjei milliónir av rokningini, kommunurnar í Vágum, sum tá vóru fimm í tali iroknað Mykines, rindaðu 550.000 krónur, meðan restin kom frá innsavnan og gávum annars. Heimið varð skipað sum ein sjálvsognarstovnur, og alt virkseimið varð næstu mongu árin ríkið eftir hesum leisti. Sjálvsognarstovnurin, sum fekk eina góða byrjan, ikki minst við góðum startkapitali úr Folkepensionsfonden, hevði tó ongantíð tað stóra av pengum til viðlíkahald.

2009 skuldi eldraøkið samansjóvast, tað veri seg røktarheimtilboð og heimarøktin. Viðtøkurnar fyri heimið á Sýnini vórðu broyttar, og alt virkseimið inni á heiminum lagt undir Nærverkið. Í grein-9 í reglugerðini stendur, at "landskassin ber allar rakstrarútreiðslur av heiminum, her ímillum viðlíkahald av bygninginum."

Eftir stóð sjálvsognarstovnurin, sum nú bara hevði til uppgávu at velja eitt stýri, sum so aftur skuldi hava eyguni eftir bygninginum og gera Nærverkið varug við neyðugar ábøtur.

Tað hevur stýrið so gjørt, men higartil uttan stórvegis úrslit.

Rósa Samuelsen var landsstýriskvinna í almannamálum, tá nýggja reglugerðin fyri heimið á Sýnini varð góðkend av Almannamálaráðnum.

- Alternatið var, at landið rindaði eina ávísa húsaleigu

til sjálvsognarstovnin á Sýnini. Teir pengarnir kundu so verið brúktir til viðlíkahald. Men vit hildu tó, at hetta var tann rætti leisturin fyri allar partar, nevniliga at landið fekk fulla ábyrgd av bygninginum og harvið eisini skyldu til at halda hann við líka, sigur Rósa Samuelsen.

Hóast tað hevur verið so sum so við viðlíkahaldsarbeiðnum síðani, so heldur Rósa Samuelsen ikki, at tað var ein skeivur leistur.

- Tú kanst kanska siga, at tað var eitt sindur naívt. Men hinvegin, so kom krep- pa í 2009, og hesi árin hava ikki verið brúktir nógv pengar til at halda almennar bygningar við líka, sigur Rósa Samuelsen, sum í dag situr hinumegin borðið sum borgarstjóri í Vága Kommunu.

Rokningin

Tað hevur í longri tíð ligið í kortunum, at kommunurnar

skulu yvirtaka eldraøkið. Men kommunurnar í Vágum, sum nú bara eru tvær í tali, aftra seg við at taka ímóti meira enn 40 ára gamla og niðurslitna heiminum á Sýnini. Tí tá økið er yvirtikið, liggur øll rokningin hjá kommununum.

Telvingin um, hvør skal gjalda fyri umfatandi umvælingararbeiðið eftir manglandi viðlíkahald í árávis, stendur framvegis millum land og kommunur.

- Kommunurnar í Vágum hava skotið upp ein leist, ið minnir um ta stuðulsskipan, ið er brúkt til at byggja nýggj ellis- og røktarheim kring landið, sigur Rósa Samuelsen.

Hon sipar til løgtingslóg nr. 48 frá 2009, ið gevur landskassanum heimild til at lata í mesta lagi 700.000 krónur í stuðli fyri hvørt búfólkið, ið heimið er ætlað til, tó ongantíð meira enn helvtina av samlaða byggi-

kostnaðinum. Restina skulu kommunurnar í økinum so gjalda.

Lógin frá 2009 gav landsstýrinum heimild til at lata í mesta lagi 95 milliónir í studningi, og allir pengarnir eru brúktir. Og hartil fer lógin úr gildi á nýggjárinum.

Greitt er tó, at ein slíkur leistur hevði latið upp fyri móguleikanum at gera munandi ábøtur á heimið á Sýnini.

Sambært eini støðumeting frá Landsverki í 2008 kosta ábøturnar á bygningin umleið 33 milliónir krónur. Men frágreiðingin tekur eisini síni fyrivarni. Metingin er eingin trygd móti fjaldum skaðum og/ella brekum, staðfestir Landsverk.

Tað fyrivarni hevur eisini fest seg hjá borgarstjóranum í Vága Kommunu.

- Vit vita ikki, hvat samlaða rokningin verður. Tí haldi eg tað vera rættast at bjóða arbeiðið út og fáa nøk-

ongantíð brúktir, tí landið og kommunurnar eru ósamdar um, hvussu stóran part av samlaða umvælingararbeiðinum hvør skal gjalda. Løgtingið setti sum treyt fyri at brúka pengarnar, at semja fekst um figgjarliga býtið.

Tann 1,5 milliónin, sum landsstýriskvinnan nú biður um loyvi til at brúka, verður tikin av teimum fyra milliónunum, sum longu eru játtaðar til høvuðsumvælingina. Pengarnir verða fluttir á játtanina, sum Landsverk umsitur, og sum skal brúkast til at umvæla almennar bygningar.

Heimið á Sýnini fær 1,5 millión

Eykjajáttan er komin í løgtingið, ið slóðar fyri at mest átrokandi ábøturnar kunnu gerast

Jón Brian Hvidtfeldt

Annika Olsen, landsstýriskvinna í almannamálum, biður løgtingið um loyvi at brúka 1,5 millión krónur til at gera tær mest átrokandi ábøturnar á Røktarheimið á Sýnini í Miðvági.

Flestu pengarnir fara til at umvæla køkin, sum er soppafongdur av manglandi útlufting. Eisini skulu pengar brúkast til at skifta síðsta triðingin av takinum á bygninginum, umframt gera rýmingarleiðina tryggja at ganga á.

Á figgjarlógini í ár eru fyra milliónir krónur settar av til at høvuðsumvæla heimið á Sýnini. Men pengarnir eru

ur tilboð á borðið, áðrenn ein býtislykil fyri kostnaðin verður gjørdur, sigur Rósa Samuelsen.

Hon sigur seg hava vónir um at finna eina loysn, saman við Anniku Olsen, landsstýriskvinnu í almannamálum.

Men kabalin gerst ikki lættari av, at ongir pengar eru settir av á figgjarkørmunum til heimið á Sýnini, og galdandi studningslóg er sum nevnt tráðroynd og uppbrúkt.

- Fyri kommunurnar í Vágum er støðan somikið greið, at vit taka ikki ímóti eldraðkinum og harvið heiminum á Sýnini, uttan at pengar fylgja við til at gera umfatandi umvælingararbeiðið, sigur Rósa Samuelsen.